

To: BDR Medewerkers[(10)(2e) @rivm.nl]
From: (10)(2e) (10)(2e)
Sent: Fri 5/1/2020 10:05:52 AM
Subject: FW: RIVM Persupdate vrijdag 01 mei 2020
Received: Fri 5/1/2020 10:05:54 AM
[20200501 - FD Corona tracingapp.pdf](#)
[20200501 - FD 5G-masten.pdf](#)

(10)(2e) (10)(2e)
 (10)(2e)
 Hoofd Stafbureau Directieraad
 M: (10)(2e)
 (10)(2e)

Secretaresse (10)(2e) (10)(2e)
 T: (10)(2e)
 RIVM, Postbus 1 (postbak 64)
 3720 BA Bilthoven
 Antonie van Leeuwenhoeklaan 9
 3721 MA Bilthoven
www.rivm.nl

From: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>
Sent: vrijdag 1 mei 2020 10:33
Subject: RIVM Persupdate vrijdag 01 mei 2020

Goedemorgen collega's,

Hierbij de RIVM Persupdate van vrijdag 01 mei 2020.
 In deze persupdate aandacht voor nieuwe coronavirus, pneumokokkenvaccinatie, stikstof en 5G:

Nieuwe coronavirus

- Op donderdag 30 april vond een technische briefing in de Tweede Kamer plaats. Tijdens deze bijeenkomst stonden het testen en persoonlijke beschermingsmiddelen centraal. De kamer werd bijgepraat door: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) en (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e). Na afloop van de briefing en op vrijdag 01 mei hebben veel media over de inhoud van deze briefing bericht. Media lichten uit dat er voor medewerkers in de zorg er een magazijn vol met persoonlijke beschermingsmiddelen zoals mondkapjes, handschoenen en schorten zijn. Ook van de eenvoudigere chirurgische mondkapjes, bruikbaar in onder meer verpleeghuizen, zijn er inmiddels genoeg. Vanaf volgende week vliegen per dag twee toestellen naar (10)(2a) om persoonlijke beschermingsmiddelen op te halen. Daarnaast ook aandacht voor dat door materiaalschaarste niet zomaar meer mensen getest kunnen worden op corona.
- Ook aandacht voor de ontwikkeling van vaccins. Er zijn weer twee vaccins getest op mensen. Inmiddels zijn er zeven bedrijven begonnen met klinisch onderzoek op proefpersonen. Media schrijven over snelle ontwikkeling, maar ook dat er nog een lange weg te gaan is.
- De besmettelijkheid van kinderen is door media weer opgepakt. Aanleiding hiervoor is (10)(2a) onderzoek waaruit blijkt dat kinderen wel eens net zo besmettelijk kunnen zijn als oudere leeftijdsgroepen en het coronavirus dus even makkelijk verspreiden. Dit onderzoek is onder leiding van (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e), een (10)(2e) uitgevoerd. (10)(2e) heeft al kanttekeningen bij dit onderzoek geplaatst en zei bij NOS Radio1 Journaal dat er geen reden is om de heropening onder voorwaarden van basisscholen, kinderdagverblijven en speciaal onderwijs te heroverwegen.
- Daarnaast wederom aandacht vanuit diverse media over de relatie tussen intensieve veeteelt en (de impact van) het nieuwe coronavirus. Onderzoek van RIVM en universiteiten wordt in deze bericht veelvuldig genoemd.
- Trouw en de Volkskrant hebben een artikel gewijd aan dat artsen gealarmeerd zijn nu steeds duidelijker wordt dat het virus niet alleen ernstige longontstekingen veroorzaakt, maar ook het bloed van voorheen gezonde patiënten dikker maakt en laat klonteren. De links naar deze artikelen volgen hieronder.
- (10)(2a) wil, tot grote ergernis van (10)(2a) een onderzoek naar oorsprong coronavirus. De Amerikaanse president Trump stelt dat hij overtuigend bewijs onder ogen heeft gehad waaruit blijkt dat het coronavirus afkomstig is uit een laboratorium in de (10)(2a) (10)(2a) Dat zei hij donderdag op een persconferentie.

Cijfers Nederland (donderdag 30 april 2020)

Het totaal aantal positief geteste patiënten: 38.802* (+386)

Het totaal aantal gemelde patiënten opgenomen (geweest) in het ziekenhuis: 10.685 (+76)

Het totaal aantal gemelde overleden patiënten: 4.795** (+84)

Het getal tussen haakjes is het verschil ten opzichte van de vorige dag;

*Het werkelijke aantal besmettingen met het nieuwe coronavirus ligt hoger dan het aantal dat hier genoemd wordt. Dit komt omdat niet iedereen met mogelijke besmetting getest wordt;

** Er is een vertraging tussen de dag van overlijden en de dag dat overlijden gerapporteerd wordt.

Voor meer informatie over en duiding van de cijfers, hierbij de link naar de actuele pagina van het RIVM: <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/actueel>

Cijfers ECDC (donderdag 30 april 2020)

Aantal besmette personen wereldwijd: 3.130.800

Aantal besmette personen in Europese Unie (incl. Verenigd Koninkrijk): 1.112.667

Aantal overleden personen wereldwijd: 227.051

Aantal overleden personen in Europese Unie (incl. Verenigd Koninkrijk): 129.150

Hieronder een selectie van artikelen per krant van vrijdag 01 mei:

Algemeen Dagblad: Corona blijkt een stuk harder toe te slaan in gebieden met intensieve veehouderij, zoals Oost-Brabant en Noord-Limburg. Er zijn sterke aanwijzingen dat luchtkwaliteit een rol speelt. Het RIVM en universiteiten broeden op onderzoek naar een verband tussen veehouderij en de impact van het virus. Aan het woord komt o.a. (10)(2e) voormalig hoofd infectiebestrijdingen van GGD Hart van Brabant. "Eerst werd gewezen op de rol van carnaval in de verspreiding, maar die verklaring blijft nu niet meer overeind. In Den Bosch en Tilburg wordt minstens zo hard gecarneveld als in het oosten van de provincie, maar toch valt het in die regio's juist relatief mee met het aantal besmettingen. Daar zit ook minder vee.", aldus (10)(2e) <https://www.ad.nl/binnenland/corona-blijkt-stuk-harder-toe-te-slaan-in-gebieden-met-intensieve-veehouderij~a21d0df6/> Ook een artikel over het enige Nederlandse bedrijf op het WHO-lijstje van kanshebbende vaccinmakers: <https://www.ad.nl/binnenland/dit-bedrijf-uit-leiden-werkt-aan-coronavaccin-als-we-falen-vermijden-we-alles~a56ff5e1/> De grootste kroegbaas van Nederland is het zat. Als er niet snel meer geld volgt, gooit hij zijn kroegen per 1 juni open. Hij roept andere horecaondernemers op hetzelfde te doen. "Gebeurt er niets, dan gaan we kapot.": <https://www.ad.nl/koken-en-eten/grootste-kroegbaas-van-nederland-we-gaan-uitelijken-1-juni-open~ae0398f9/>

De Telegraaf: In de strijd tegen Covid-19 zijn er nu ongeveer 100 vaccins in ontwikkeling. Zeven bedrijven zijn inmiddels begonnen met klinisch onderzoek op proefpersonen. Zo zijn in (10)(2a) deze week twaalf mensen geïnjecteerd met een kandidaat-vaccin, ontwikkeld door een Duits en Amerikaans farmabedrijf. In (10)(2a) kregen 510 mensen een prik met een ander mogelijk vaccin:

<https://www.telegraaf.nl/nieuws/229789267/weer-twee-vaccins-geprobeerd-op-mensen> De vaste vertegenwoordiger van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) in (10)(2a) (10)(2e) stelt dat het land herhaaldelijk heeft geweigerd om onafhankelijke onderzoekers mee te laten werken aan het achterhalen van de herkomst van het nieuwe coronavirus: <https://www.telegraaf.nl/nieuws/2142345665/gefrustreerde-who-chef-spreekt-china-weigert-ons> Nederland gaat in mei langzaam maar zeker open voor toeristen, in eerste instantie voor lekker weg in eigen land. "Er kan nu al meer dan velen denken, in vakantieparken, hotels, jachthavens en op campings, als ze open zijn. Verwarrend voor de consument is dat de 25 veiligheidsregio's ieder verschillende voorwaarden stellen. Dat geeft irritaties.": <https://www.telegraaf.nl/nieuws/487650433/toerisme-van-slot-er-kan-al-meer-dan-velen-denken>

Trouw:

Het kabinet zoekt nieuwe adviseurs, zoals economen, nu de discussie begint over het versoepelen van de lockdown. Alleen blijkt dat lastig te organiseren: <https://www.trouw.nl/binnenland/andere-experts-zijn-voor-het-kabinet-nog-niet-zo-makkelijk-te-vinden~b3330617/> Hoe besmettelijk zijn kinderen? Wetenschappers zijn het er niet over eens. Maar uiteindelijk is het besmettingsrisico bij het heropenen van de scholen van ondergeschikt belang: <https://www.trouw.nl/onderwijs/zijn-kinderen-nu-wel-of-geen-virusverspreiders-veel-meningen-geen-doorslaggevend-bewijzen~ba4bd021/> De helft van de Covid-patiënten op de intensive care ontwikkelt bloedstolsels en longembolieën. Wordt dat niet op tijd ontdekt, dan is er grote kans op overlijden: <https://www.trouw.nl/zorg/bloedstolsels-beschadigen-longen-covid-patienten-en-wellicht-ook-hart-nieren-en-hersenen~be2e65a3/> Rutte's 'nieuwe normaal', de anderhalvemeter economie, dient zich aan nu de paniekpiek voorbij is. Winkels schreeuwen om omzet en gaan massaal weer open: <https://www.trouw.nl/economie/onder-druk-van-dalende-omzet-komt-het-nieuwe-normaal-ineens-op-gang~bf132eb6/> Er is genoeg testcapaciteit voor snottende verpleegkundigen, huisartsen en andere mensen in de zorg. Ook voor leraren, mantelzorgers en jeugdtrainers die straks getest mogen worden is plek bij GGD's. Maar opschalen naar een massaler testbeleid is nu onmogelijk. De door minister Hugo de Jonge beloofde capaciteit van 17.500 tests per dag is momenteel onhaalbaar door een tekort aan materialen: <https://www.trouw.nl/binnenland/coronagezant-opschalen-naar-een-massaler-testbeleid-is-nu-onmogelijk~b3655922/>

NRC: Het gebied waar de Q-koorts in 2009 het hardste toesloeg, wordt nu zwaar getroffen door het coronavirus. Bij Q-koorts-patiënten is de angst van toen weer terug: <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/04/29/ik-heb-al-q-ik-wil-niet-ook-c-a3998177> Er is nog bar weinig bekend over de vijand die al een paar maanden de wereld bedreigt. Alleen al over hoe makkelijk overdraagbaar het coronavirus is, staan veel vragen open. Vier dingen die we nog niet weten over de besmettelijkheid: <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/04/29/de-onbekende-feiten-over-de-besmettelijkheid-van-corona-a3998285>

De Volkskrant:

Artsen raken wereldwijd gealarmeerd nu ze bij hun patiënten een mysterieus effect van het coronavirus zien opdoemen. Steeds duidelijker wordt dat het virus niet alleen ernstige longontstekingen veroorzaakt, maar ook het bloed van voorheen gezonde patiënten dikker maakt en laat klonteren: <https://www.volkskrant.nl/wetenschap/schrikbarend-vaak-trombose-bij-coronapatiënten-artsen-weten-niet-waarom~b01265c5/> ook heeft de krant een artikel gewijd aan drie vragen over de mate van bescherming van een mondkapje. 'Maar het valt me wel op dat het mondkapje een metafoer is geworden. Een symbool van: de overheid laat ons in de steek. De overheid zorgt niet goed voor ons.': <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/waarom-mondkapjes-zo-aantrekkelijk-zijn-terwijl-dagelijks-gebruik-weinig-zin-heeft~bb8d51eb/> Cees J. Hamelink, emeritus hoogleraar communicatiewetenschap aan de Universiteit van Amsterdam, stelt in een artikel dat er geen misbruik van de wetenschap voor coronapolitiek gemaakt mag worden. "De politiek wil graag zeker weten dat alle zwanen wit zijn, terwijl de wetenschap hardnekkig naar de zwarte zwaan blijft zoeken. Dat betekent dat terwijl de politieke beleidsvorming haast heeft, de wetenschap geduld nodig heeft. Wetenschap is een zaak van lange adem en van omgaan met veel onzekerheden. De belangrijkste wetenschappelijke ontdekking van de 20ste eeuw is hoe weinig we weten ondanks de beloftes van de Verlichting. Maar hoe zit het dan met die vermelde wetenschappelijke onderbouwing van de nu getroffen maatregelen? Die is er dus eenvoudig niet.", aldus Hamelink: <https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/maak-geen-misbruik-van-de-wetenschap-voor-coronapolitiek~b34dc106/>

Financieel Dagblad: Nederland is lang niet het enige land dat worstelt met corona-apps. Ook in andere landen is er discussie over nut, noodzaak en invulling. Deskundigen twijfelen of de app überhaupt nuttig kan worden. Het Financieel Dagblad heeft hier een artikel over gepubliceerd, dit artikel is als bijlage toegevoegd.

Hieronder een selectie van overige artikelen:

Op donderdag 30 april was NOS één van de eerste media met aandacht voor het Duitse onderzoek waaruit blijkt dat kinderen net zo besmettelijk zouden kunnen zijn als andere bevolkingsgroepen. De Duitse onderzoekers hebben bij ruim 3700 covid-patiënten monsters afgenomen om de hoeveelheid virusdeeltjes te meten. De patiënten waren verdeeld in leeftijdsgroepen van tien jaar. Er waren 49 patiënten bij onder de tien jaar oud en 78 die tussen de 11 en 20 jaar waren. Er bleken geen relevante verschillen te zijn in de hoeveelheid virus die bij patiënten uit verschillende leeftijdsgroepen werd gevonden. In NOS Radio1 Journaal heeft (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) uitgelegd dat twee zaken haar opvallen: "Er zitten maar heel weinig kinderen tussen alle in Berlijn positief geteste personen. Maar bij de kinderen die covid hebben, vind je een vergelijkbare hoeveelheid virus als bij anderen. "Dat zegt volgens (10)(2e) niet alles over besmettelijkheid. "Om iemand te besmetten heb je ook symptomen nodig", zegt ze. "Alles bij elkaar lijken kinderen toch echt minder bij te dragen aan de verspreiding van het virus.". Hierbij de link naar het artikel: <https://nos.nl/artikel/2332269-duitse-virologen-kinderen-mogelijk-net-zo-besmettelijk-als-anderen.html>

Adformatie, het Nederlands vakblad over reclame, marketing en media, heeft op donderdag 30 april aandacht besteed aan de kritiek op het OMT. De auteur van het artikel, (10)(2e) (opricht de Reputatiegroep), adviseert het OMT om vast te houden aan positionering. Hierbij de link naar het artikel: <https://www.adformatie.nl/interne-communicatie/outbreak-management-team-houd-vast-aan-positionering>

buiten verzoek

Met vriendelijke groet,

(10)(2e) (10)(2e)
 T: (10)(2e)
 M: (10)(2e)
 (10)(2e) @rivm.nl

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

Stafeenheid Communicatie en Documentaire Informatievoorziening

Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 | Postbus 66 | 3720 BA | Bilthoven

<http://www.rivm.nl>

De zorg voor morgen begint vandaag